

10.4.2026

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n tavoitteita kehysriiheen

Viime aikoina julkisessa keskustelussa on toistuvasti väitetty perusteettomasti, etteivät eläkeläiset osallistu talouden sopeutustoimiin. Keskusteluilmapiiri on ollut yksipuolista ja ajoittain eläkeläisiä kollektiivisesti syylistävää. Esitämme, että sukupolvien välisestä tulojaosta, eli ”sukupolvitaseesta” tehdään selvitys. Se olisi vastaus keskusteluun sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden toteutumisesta perustuen objektiivisen tutkimuksen tuloksiin, eikä mielikuviin tai sirpaleisiin tuloksiin vailla laajempaa kokonaiskuvaa. Selvityksen tekemisen sopiva taho olisi Sitra.

1. Sote-palvelut ja hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen turvattava

- Hyvinvointialueuudistus on vielä osin kesken ja hyvinvointialueille on annettava riittävästi aikaa järjestää palvelut uudistuksen vaatimalla tavalla. Lähtökohtana työlle on hyvinvointialueuudistuksen väliarviointi, joka julkaistiin vuoden 2025 lopulla. Tällä hetkellä sote-lainsäädäntö ei kannusta ja palkitse niitä hyvinvointialueita, jotka etsivät tehokkaampia ja parempia keinoja tuottaa palveluita.
- Ikääntyneiden palveluissa tulee taata riittävä määrä osaavaa henkilökuntaa
- Ympäri vuorokautista asumista ei tule asiattomasti korvata yhteisöllisellä asumisella tai kotihoidolla, vaan jokaiselle ikääntyneelle tulee tarjota oikeanlainen asumisen ja hoivan ratkaisu hänen toimintakykynsä mukaan
- Vanhuspalveluiden valvontaa on tehostettava ja epäkohtiin puututtava
- Kiirehditään siirtymistä omalääkäri- ja omatiimimalliin, joka on tutkitusti kustannuksia säästävä tapa parantaa palveluita.
- Kuntia on velvoitettava toteuttamaan tehtävänsä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi, eivätkä ne saa siirtää vastuutaan hyvinvointialueille. Tämä säästää välillisesti kustannuksia. Kuntien on tehtävä yhteistyötä myös kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.
- Kansallista rokotusohjelmaa on laajennettava ikääntyneiden osalta. Kattavampi rokotusohjelma vähentää tautitaakkaa, ennenaikaisia kuolemia, hoitohenkilökunnan kuormitusta sekä kallista koti- ja laitoshoidon tarvetta.

2. Eläkeläisköyhyys ei saa nousta

- Eläkkeistä leikkaaminen jäädyttämällä tai leikkaamalla työeläkeindeksiä tai kansaneläkeindeksiä osuu kaikkein kipeimmin pienituloisiin alle 1500 €/kk eläkettä saaviin. Mediaanieläke 1886 e/kk (2025) on vain reilu puolet mediaanipalkasta 3390 e/kk (2025). Tuloerot eläkeläisten kesken ovat suuremmat kuin palkansaajien kesken.

- Eläkkeiden indeksikorotukset turvattava: kerran tehty indeksileikkaus heikentää henkilön toimeentuloa koko loppuelämän ajan
- Kansaneläkkeen ja takuueläkkeen mahdollinen yhdistäminen ei saa johtaa pienituloisuuden kasvuun.
- Uhka eläkkeiden ja indeksien leikkaamisesta johtaa eläkeläisten säästämisen kasvuun, mikä heikentää kulutusta ja talouskehitystä
- Asiakasmaksujen korotukset lisäävät pienituloisten eläkeläisten toimeentulovaikeuksia

3. Eläkeläisten verotukseen oikeudenmukaisuutta

- Eläkeläisten verotus ei saa olla lähtökohtaisesti palkansaajien verotusta kireämpää.
- 65 vuotta täyttäneille palkansaajille suunnatut työtulovähennyksen ikäkorotukset ovat perusteltuja kannustimia. EETUn Huomisen kynnyksellä - tutkimuksen (2025) mukaan puolet eläkkeelle siirtyvistä haluaisi jatkaa työelämässä osa-aikaisessa työsuhteessa.
- 70-vuotta täyttäneille kohdennettu kotitalousvähennys, jota voisi käyttää hoivapalveluihin ja kuntoutukseen ja ennaltaehkäisevään hyvinvointia edistävien palveluiden hankintaan. Tämä keventäisi painetta julkisista hoiva- ja kotihoidon palveluista. Pienituloisille on saatava vastaava hyöty kotitalousavustuksen muodossa.

4. Sote-järjestöjen rahoitus turvattava

- Kolmas sektori tekee tärkeää ruohonjuuritason työtä haavoittuvassa asemassa olevien parissa. Järjestöt ovat myös keskeinen demokratian ja osallisuuden kanava.
- Muutokset sosiaali- ja terveystaloudella toimivien, kuten eläkeläisjärjestöjen rahoitukseen vaarantavat tärkeiden turvaverkkojen ja ennaltaehkäisevän työn toimivuuden. Avustusleikkaukset tulevat ennen pitkää näkymään palveluiden kysynnän kasvuna julkisella sektorilla.
- Eri järjestöjen selvitykset vahvistavat viestiä siitä, että erilaiseen yhdistys- ja vapaaehtoistoimintaan osallistuminen vähentää yksinäisyyden ja syrjäytymisen tunteita ja vahvistaa hyvinvointia ja jaksamista.
- Eläkeläisyhdistykset tarjoavat yhteensä noin 250 000 eläkeläiselle erilaisia mahdollisuuksia toimia vapaaehtoistyössä ja toteuttaa itseään. Näitä mahdollisuuksia ei tule avustuksia leikkaamalla enempää kaventaa.
- Järjestöjen toiminnan tulee rakentua jäsenten tahdolle ja tavoitteille ja olla pitkäjänteistä. Vaikuttava ja laaja vapaaehtoistoiminta edellyttää rakenteita,

viestintää, kehittyvää osaamista ja resursseja näiden ylläpitämiseksi.
Vapaaehtoistoiminnalle laskettu arvo on maassamme 3,2 miljardia euroa.